

Taner Akçam: Hrant Dink ve 1952 Luxem-burg

Posted on 29/01/2015

Yazı başlığı ne anlama geliyor, biraz merak konusu olsun!

İşin sırrı, Hrant Dink'in öldürülmesinin 8'inci yılında atılan "Yüzleşin Hrant ile Soykırım ile"; "1915'ten Hrant'a Soykırım Sürüyor" pankartlarında gizli.

Başlıktaki sır bir soru ile doğrudan bağlantılı. Acaba Hrant Dink cinayeti niçin unutulmadı, unutulmuyor? Niçin Hrant için düzenlenen anma törenleri her yıl daha çok artıyor?

Bu ülkede çok siyasi cinayetler işlendi. Hrant Dink'ten çok daha fazla tanınan ve toplumda ağırlığı olan insanlar siyasi cinayetlere kurban gittiler. Abdi İpekçi, Uğur Mumcu ve Ahmet Taner Kışlalı bu isimlerden ilk aklıma gelenler. Onların öldürülme yıldönümleri Hrant Dink gibi kitlesele katılımlarla anılmıyor artık. Acaba Hrant niçin bu denli önemli ve anlamlı bir sembol oldu?

Acaba neden Başbakan Davutoğlu, cinayetin 8'inci yılında Hrant'ın anısı önünde saygıyla eğilen bir açıklama yapma ihtiyacı duydu?

Hrant'a giderek artan bu ilginin ve Hrant'ın giderek artan öneminin anlamı ne?

Cevap olarak birçok neden sayabilirsiniz. Muhtemel bu nedenlerin her birisi de doğru olabilir.

Ama bir neden çok açık, Hrant ile 1915 ilişkisi... Hrant ile Ermeni soykırımını bağlantısı.

Bu bağlantı, Hrant'ın öldürölüşünün 8'inci yılında artık resmen kuruldu. Üstelik sadece Hrant'ı anan kitleler tarafından değil, Türkiye Cumhuriyeti'nin başbakanı tarafından da.

Bundan sonra Hrant Dink 1915- Soykırım bağlamında konuşulacak ve tartışılacaktır. Aşılan eşik çok önemlidir ve altı ne kadar çizilse azdır.

Belki hatırlayan vardır; ilk yıllarda Hrant cinayetini 1915 ile ilintilendirenler epey eleştiri ve dudak bükmelere muhatap olmuşlardı. Bu çevrelere yönelik, "ne alakası var, nereden çıktı bu soykırım işi şimdi" diyenlerin itirazları hâlâ kulaklarımdadır.

Hrant'ın Talat Paşa'nın intikamını almak için de öldürölüşünü söylediğimde de benzeri kuşku dolu ifadeler dile getirildi. Oysa cinayeti işleyenler için Hrant ile 1915 ve Talat Paşa bağı çok açık ve netti.

Bu hatırlatmaları şu nedenle yapmak istedim: artık Hrant için adalet arayışları, Hrant'ın katillerinin yakalanmasının ötesine geçmiştir.

Bugün, Hrant cinayetinin planlayıcısı konumunda olan bazı isimler yargı önünde çıkarılsa bile artık tatmin olmayacağız. Hrant için aradığımız adaletin daha derinlerde, daha başka yerlerde olduğunu söyleyeceğiz.

Hrant için adalet, 1915 için adalet arayışına bağlandı ve giderek artan bir biçimde bağlanmaya da devam edecek.

Bana sorarsanız, Hrant için giderek artan ilginin anlam ve önemi buradadır.

Hrant artık soykırım için adalet arayışının da sembolü oldu. Soykırım için adalet sağlanmadan, Hrant için de adalet sağlanmaz.

Aslında mesele daha da derinlerde... Hrant sadece 1915 için adalet arayışlarının sembolü de değil.

Hrant, Türkiye'nin altta kalmış ve ezilmiş tüm kesimlerinin, adaletsizliğe uğramış herkesin, öteki Türkiye'nin temsilcisidir.

Birçok konuda birbiri ile tartışan, biraraya gelemeyecek olan birçok çevre ve isim Hrant ismi söylendiğinde saygıyla başını öne eğmekte ve biraraya gelmektedir.

Hrant Türkiye toplumunun adalet arayan dipten gelen derin dalgasının sembolü olmuştur.

Niye mi? Aklıma hep Marksistlerin işçi sınıfı- proletarya için, bu sınıfın niçin özlenen sosyalist devrimin ana taşıyıcısı olduğu üzerine söyledikleri gelir. "Proletaryanın zincirlerinden başka kaybedecek bir şeyi yoktur."

Kaldırımda uzanmış, çatlak ayakkabısı ve Ermeni kimliği ile Hrant Türkiye'de "zincirlerinden başka kaybedecek bir şeyi olmayan" bir çevrenin temsilcisidir.

1915 Ermeni soykırımı adaletsizliğin en dibe vurmuş hâlidir. En derin, en kitlesel, en büyük adaletsizliktir soykırım ve bu özelliği ile tüm diğer adaletsizlikleri kolayca etrafında birleştirecek bir çekim gücüne sahiptir.

O hâlde Hrant için 1915- Soykırım için aradığımız adalet nedir?

İşte bu sorunun cevabı da yazımın başlığında yatıyor. Bunu anlatmaya çalışacağım!

Kaynak: taraf.com.tr